

Debora: 'moeder' van de Here Jezus

Liturgiesuggesties:

Gezang 434: 1, 2 en 5

Psalm 33: 2

Richteren 4: 1-10

Na verkondiging: Psalm 145: 2 en 5

Schriftberijming 28: 4 en 5

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Als er een God is, waarom ...?

Waarom laat Hij alles zomaar toe?

Waarom al die ellende in de wereld?

Ik begrijp het niet

Als er een God bestaat, waarom ... grijpt Hij dan niet in?

Debora heeft er meer dan genoeg van.

jongsaf aan had zij de verhalen gehoord over Gods wonderen in het verleden.

De verhalen over zijn liefde, zijn trouw, maar zij had er nog nooit wat van gezien.

Wat zij wél gezien had, was de verschrikking van rovende en moordende Kanaänieten.

Al twintig jaar oefenden de benden van Sisera hun terreur uit.

't Is geen wonder, dat haar stemming beneden nul is.

Je merkt er immers toch niets van.

Waar is God?

Waar is de God, die Zich in het verleden zo geweldig voor zijn volk had ingezet?

O ja, verhalen genoeg. Een Bijbel vol.

Maar ... waar is nou die God?

Waarom laat Hij niets van Zich horen?

Het was allemaal begonnen ná de dood van Jozua.

U weet wel, de opvolger van Mozes.

Mozes was gestorven op de grens van het beloofde land.

Hij had het volk Israël ... uit Egypte naar Kanaän gebracht.

Hij stierf ... althans z'n graf werd nooit gevonden.

En Jozua, de zoon van Nun, één van de twaalf verspieders, nam de leiding over.

De Jordaan werd overgetrokken.

Jericho, de sleutelstad, werd belegerd en ingenomen.

Het land werd veroverd en verdeeld onder de 12 stammen van Israël.

De HERE had nu een eigen volk, dat woonde in een eigen land.

Maar ... wát doet nu het volk met het land en ... wát doet nu het volk met de HERE?

Het bijbelboek Richteren laat zien dat het volk Israël het, in Gods oog, verschrikkelijk laat afweten.

De Israëlieten hebben zich niet aan Gods Woord gehouden.

Wat dat Woord van God was?

Alle volkeren in Kanaän uit te roeien!

Waarom dat dat moest?

Die volkeren vormden, door hun afgodendienst en grote ongerechtigheid, voor Israël een grote bedreiging.

De Israëlieten trekken zich van Gods Woord niet zo veel aan.

Ze komen zelfs zó midden tussen deze heidense volkeren terecht dat ze zich gaan 'verzwageren' met deze volken.

De jongens van Israël lieten hun oogje vallen op hun heidense buurmeisjes en trouwden met hen.

Het was een doorn in het oog van de HERE.

Bovendien blijken ook de natuurgoden van de Kanaänieten onweerstaanbare aantrekkingskracht te bezitten.

Dan had je tenminste goden ... die je kon zien.

Goden waar je zélf wat mee kon doen.

Die je met je handen kon aanraken: Baäls en Astartes.

De goden van de natuur en van de vruchtbaarheid!

En ondanks de waarschuwingen van de HERE ... wat doet Israël?

Het doet uitbundig mee met de heidense, losbandige feesten en gebruiken van deze natuurgodsdiensten.

En dan gaat het natuurlijk goed mis.

Jozua is inmiddels gestorven.

Er is geen leider meer in Israël.

En iedereen leeft maar raak.

Een ieder doet wat goed is in z'n eigen ogen.

hij of zij zelf leuk en aardig vindt.

Want God? Waar is God?

Vanuit de hemel, broeders en zusters, jongens en meisjes, ziet God z'n volk ... stumperen op aarde.

Stomme goden: Goden die hun mond niet open doen.

Houten beelden. Houten palen.

Moet je het volk Israël zien ... ze buigen zich in het stof.

De Here God heeft pijn. Pijn in z'n hart.

Heeft Hij dáár nu zoveel moeite voor gedaan?

Heeft Hij dáárvoor nu zijn volk naar het beloofde land gebracht?

En waar liefde is ... daar is ook jaloezie.

Naijver ... noemt de Bijbel dat.

God is een naijverig God.

Hij kan het niet langer aanzien dat zijn volk overspel pleegt met andere goden / met afgoden van hout en steen.

Zijn toorn ontbrandt.

"Toen gaf de HERE hen over in de macht van Jabin, de koning van Kanaän, die regeerde te Hazor, en wiens krijgsoverste Sisera was, die te Haroseth Haggiojim woonde. En de Israëlieten riepen tot de HERE, want hij bezat negenhonderd ijzeren strijdwagens en hij had de Israëlieten wreed verdrukt, twintig jaar."

Negenhonderd ijzeren strijdwagens.

De tanks van de oudheid.

Daar konden de Israëlieten met hun ezeltjes niet tegenop.
Er werd bovendien zo'n terreur uitgeoefend door de benden van Sisera, dat de
wegen uitgestorven waren.
Wie op reis ging werd beroofd of vermoord.
Hoofdwegen waren door de vijand bezet.
Wie toch op reis moest had geen andere keus dan over bijna onbegaanbare
zijpaadjes door bossen en langs ravijnen.
De schrik zit er goed in.
Handel en landbouw liggen stil.
Het leven kwijnt weg.
Er wordt armoede geleden.
Het land is geruïneerd.
Bij de schrik van vandaag is er de vrees voor morgen.

Toen riepen de Israëlieten tot de HERE!
Als de nood op het hoogst is ... u weet wel ...
De HERE stuurt een profeet.
Een profeet? Een profetes!
Debora, de vrouw van Lappidoth.
Je kon haar gewoonlijk aantreffen onder de Deborapalm tussen Rama en Bethel op
het gebergte van Efraïm.
Een vrouw. Want als mannen falen moeten de vrouwen hun plaats innemen.
Zo is het de hele geschiedenis door gegaan.
Debora. Haar naam betekent: bij. Een bezige bij.
Als ... een moeder in Israël.

Zij noemde zich niet alleen "een moeder in Israël", ze wás het ook!
Ze beschouwt Israël als één groot gezin.
Al de kinderen van haar volk beschouwt ze als haar eigen kinderen.
Zoals een moeder zich ontfermt over haar kinderen, zo is Debora vervuld met
medelijden om de kinderen van Israël die lijden onder het juk van Jabin van Hazor.
En zoals een moeder als een leeuwin vecht voor het leven van haar kinderen ... zo
heeft Debora geleden, gebeden en gestreden voor de kinderen van haar volk.
Haar volk is ... Gods volk.
Want Gods kinderen zijn de ondergang nabij.
Israël staat tegenover de benden van Sisera machteloos, hulpeloos, reddeloos,
weerloos.
Jongens worden geroofd, gevangen genomen.
Meisjes worden onteerd, verkracht.
Als ... een moeder in Israël.
Welke moeder kan haar kinderen zien lijden?
Welke moeder kan ze horen schreeuwen van de pijn?
"Waak op, waak op Debora! Waak op, waak op, zing een lied!"
"Leiders ontbraken in Israël, ja, zij ontbraken totdat ik opstond, Debora, als een
moeder in Israël."

Het geheim van haar succes, het geheim van haar leven, broeders en zusters,
jongens en meisjes, is... de profetie!
Het volk Israël noemt haar profetes en richteres.

Profetes: mond van God. De HERE heeft haar geroepen om zijn volk te richten.
Om recht te spreken en om richting te geven.
Weg met al die afgoden!
Zijn jullie vergeten wat de HERE voor jullie heeft gedaan?
Willen jullie nou niet naar Gods stem, naar Gods Woord, naar de Bijbel, luisteren?
Ik zou haast zeggen: Eigen schuld, dikke bult.
Tussen haakjes ... Het is toch eeuw in eeuw uit hetzelfde liedje?
Als het je méé zit ... dan heb je God toch niet nodig?
Dat denk je toch?
Of misschien denk je er zelfs helemaal niet aan.
God heb je pas nodig, denken velen, als g' in nood gezeten geen uitkomst meer ziet.

Even heel voorzichtig ... om eens over na te denken: Zou de HERE ons, vandaag de dag, soms niet -hebben over gegeven in de macht van ...?
Van de geldgod?
Van ons eigen ik?
Van de duivel?
Van onze vijanden?
Kijk, want dát is nu precies wat in het boek Richteren gebeurt: De HERE levert zijn volk uit aan vijanden opdat het zich ... zal bekeren tot Hem!

Wat is de les voor velen geweest uit de 1e en 2e Wereldoorlog?
Velen zagen de komst van de Duitsers als een straf van God.
De kerken stroomden weer vol.
Vandaag de dag stromen ze weer leeg.
En dat ligt heus niet altijd aan predikanten.
Dat ligt vaak aan de mensen zelf.
Ze kunnen niet meer ... geloven, zeggen ze, in ☩ deze tijd van Godsverduistering.
Dat is een woord dat je vandaag de dag in allerlei publicaties tegen komt.

Godsverduistering. Mooi woord. Lekker modern.
Kun je heel wat boeken over vol schrijven.
Het is duister geworden om God.
Hij laat niets meer van Zich horen.
Waar is God ... in hongerend Afrika, in midden-Amerika, in ons eigen lieve vaderlandje?
Maar hebben de mensen het zélf ... voor God niet duister gemaakt?
Hebben ze zelf ... de gordijnen van hun gebedsleven naar de hemel toe niet gesloten?
Voor velen is de Bijbel een gesloten boek geworden.
Hoe kan God dan tot mensen spreken?
Waar spreekt God vandaag de dag nog tot mensen?

Debora is profetes en richteres.
Zittend onder een palmboom in het heuvelland van Efraïm geeft ze de mensen advies, als ze bij haar komen om raad.
Zij waakt voor het welzijn van haar volk.

Als velen zich in slaap hebben laten wiegen door de reclamepraatjes van de Baäl-, en Astarte-priesters ... is het Debora die, als een moeder, de kinderen van Israël wakker schudt.

Waak op, waak op!

Daarom laat zij op een bepaald moment Barak bij zich roepen.

De zoon van Abinoam, uit Kedes, in Naftali. Veldheer, generaal.

'Trek met je leger naar de beek Kison en versla Sisera, de heidense veldheer van de Kanaänieten met zijn strijdwagens en zijn troepen. God geeft hem in jouw hand!'

Kunt u zich, broeders en zusters, jongens en meisjes, voorstellen wat een geloof dat van Barak vraagt.

Hij moet met een leger van tienduizend slechtbepappende boeren ... de strijd aangaan met negenhonderd ijzeren strijdwagens.

Onbegonnen werk.

Met handen kun je geen tanks aanvallen.

Daarom ... Barak durft de strijd niet aan.

De opdracht verlamt hem.

Gelukkig dat hij zich niet groter voordoet dan hij is.

Hij geeft zijn zwakheid toe.

'Ik ga alleen ... als jij met mij mee gaat. Ga jij niet mee, dan ga ik ook niet.'

Debora, moeder van Israël gaat mee.

Zij weet de mannen moed in te boezemen.

Onder haar bezielende leiding trekken tienduizend Israëlieten uit de stam van Zebulon en Naftali op naar de vlakte van Jizreël.

"Breek op, want dit is de dag, dat de HERE Sisera in uw macht gegeven heeft: is niet de HERE vóór u uitgetrokken?"

Om je adem bij in te houden.

De overwinning komt.

Barak verslaat het vijandelijke leger tot de laatste man.

De vijand komt om door een machtig ingrijpen van God.

Onverwacht natuurgeweld, hevige slagregens maken dat de negenhonderd tanks in een modderpoel blijven steken.

Vluchten kan niet meer.

Sisera lijkt aanvankelijk te ontkomen maar vindt door de hand van Jaél, de vrouw van de Keniet Heber, de dood.

Toen had het land veertig jaar rust!

Debora. Als een moeder in Israël.

Moederlijk bewogen was zij begaan met het lot van Israëls kinderen.

De HERE heeft haar willen gebruiken in Zijn dienst.

Als profetes.

Profeteren, dat is: spreken namens God.

Door háár verbrak de HERE de godsverduistering.

Zij was het antwoord dat Hij gaf op het roepen van Zijn volk.

Debora was ook richteres.

Richten, dat is: verlossen, bevrijden en richting geven.

Ruim tien eeuwen na Debora komen in de Bijbel al die lijnen uit ... bij dat Kind dat geboren werd in Bethlehem.

Gods eigen Zoon, in doeken gewikkeld, liggend in een voerbak voor de dieren.

In dit Kind, de Here Jezus Christus, verbrak God de godsverduistering.

Hij kwam als Profeet om de wereld van Gods grote daden te vertellen.

Hij kwam om Gods liefde voor mensen, hoorbaar, tastbaar en zichtbaar te maken.

Hij kwam ook als Richter, als Bevrijder en Verlosser, als Richtingwijzer naar God.

Bevrijder van zonde, van schuld, van ziekte en van dood.

Daarvoor gaf Hij Zijn leven aan een ruwhouten kruis.

Wat God, broeders en zusters, jongens en meisjes, daarom in deze tijd zoekt ... dat zijn mensen als Debora.

Mensen: moeders en vaders, mannen en vrouwen, jongens en meisjes, die leven vanuit die bevrijding, vanuit die verlossing door de Here Jezus Christus.

Die geloven in Zijn werk, die vertrouwen op Gods Woord.

Die in woord en in daad ... richtingwijzers willen zijn voor anderen.

Richtingwijzers naar God, naar Jezus Christus: dé Richter, dé Bevrijder ... van uw, van jouw en van mijn leven.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 10 mei 1992

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !